

years vuotta

Bravida ger fastigheter liv

Med tusentals kunniga medarbetare runtom i Norden tar vi på Bravida hand om våra kunders fastigheter på ett hållbart sätt. Effektivt underhåll och drift av fastigheters tekniska system är en stor del av vår service. Ingen fastighet är för liten för oss – vi jobbar med allt från komplexa sjukhussystem och datahallar, som ställer stora krav på driftsäkerhet, till innovativa träbyggnader och vanliga bostadshus.

Genom arbetsmodellen "The Bravida Way" gör vi jobbet enkelt och effektivt med korta beslutsvägar. Tillsammans med kunden tar vi ett helhetsgrepp för hållbara lösningar för fastighetens hela livslängd.

Vi håller fastigheternas nervsystem i gång genom att leverera tjänster inom ventilation, värme, sanitet, fastighetsautomation, elektricitet, brandskydd och säkerhet.

Att jobba klimatsmart genomsyrar också hela vår verksamhet. Med ett av bolagets innovationsprojekt GreenHub genomför vi dessutom fossilfri och kundnära service i stora städer i Norden. Tillgänglighet är givetvis en viktig faktor och därför arbetar vi dygnet runt för våra kunder.

Innehåll

Sid 4	Ledare
5	Räkna med Bravida
6	Tidslinje: Vår historia
10	Milstolpar genom tiderna
14	Havsbaserad vindkraft
16	Film: Framåt i 100 år
18	Bravidahjältar
22	Projekt vi är stolta över
26	Hållbart hela vägen
28	Bravidas ledare om framtiden
30	Saker vi minns

REDAKTION

Ansvarig utgivare: Mattias Johansson,
Bravida Sverige AB

Producerad 2022 av BerntzonBylund

100 år. Vilken milstolpe!

Hurra, hurra, hurra! Att fylla hundra år är smått otroligt. Vi blickar nu bakåt, för att lära oss framåt. I det här magasinet lyfter vi våra stoltaste ögonblick, våra tuffaste erfarenheter och viktigaste lärdomar. Vi firar också vår jubilar i år med en historisk film, ett kul event och inspirerande föreläsningar. Nu kör vi 100 år till!

Hundra år är en ansenlig tid att sätta i perspektiv på bara några rader. Men för att sammanfatta det kort så har Bravida, på ett sekel, gått från att vara ett byggföretag till att bli specialister på installation. Vi finns i hela Norden och gör idag nästan allt inom både service och installation i fastigheter. Det finns ingen typ av fastighet eller anläggning som vi inte är inblandade i. Vi möter dagligen kranar som droppar, oisolerade varmvattenrör eller gamla system som äter energi. Vårt samhälle blir allt mer beroende av el, samtidigt som det blir allt viktigare att minimera elförbrukningen. Här hjälper vi på Bravida kunden i alla lägen. Såväl i mindre projekt som större och oavsett om det gäller hus, tunnlar eller sjukhus. Och vi gör det i alla våra länder: Norge, Danmark, Finland och Sverige. Detta gör mig så stolt. Och det ska uppmärksammas, firas och vårdas i år!

Vår framgångssaga hyllas bland annat genom att lyfta Bravidas historia i en härlig film. Dessutom kommer vi fira och uppmärksamma vår historia tillsammans med våra kunder och anställda lokalt i hela Norden! Det är ju också extra roligt att ingen mindre än Måns Zelmerlöw höll i vårt stora digitala event i början av maj.

Under jubileumsåret uppmärksammas givetvis också den företagskultur som odlats fram genom det senaste seklet och som jag är övertygad om också bidragit till vår stora framgång. Idag är vi ett stort bolag med en riktigt familjär anda. Bravida är inget utan dig. Och det är så det ska vara. Det är "The Bravida Way".

Nu firar vi!

Mattias Johansson, VD

80

Drygt

utbildningstillfällen hålls per år i Bravidaskolan.

Kurserna hålls ofta av anställda på Bravida, som är experter på sina områden.

499 290

Vi pratar inte om följare på Instagram utan om faktiska serviceordrar de senaste 12 månaderna.

Heja oss!

2/2 22

Datumet då vd **Mattias Johansson** firade 24 år som anställd på Bravida

65 000

Så många kunder har Bravida i hela Norden

Vi är **aldrig nöjda** men **stolta!**

22 miljarder

omsätter Bravida idag
2015 låg omsättningen på 12 miljarder

12 000

Så många anställda jobbar på Bravida

2004

Året då Bravida blev ett renodlat **installationsföretag**. Strategin går internt under namnet "från WC till PC".

2 varv runt månen

sträcker sig den kabel vi har installerat hittills. Alltså **10 921 km gånger två!** Otroligt.

Vad vet du om Mattias Johansson?

- ... Började på BPA i Växjö som kalkylator den 2 februari 1998
- ... Var 26 år när han blev avdelningschef på BPA
- ... Har spelat hockey och fotboll på elitnivå
- ... Var med och etablerade Bravida i Finland
- ... Tycker inte om ordet lat
- ... Föredrar vanlig cykel framför elcykel

- ... Är extremt morgonpigg. Han var i sin tidiga karriär ofta tidig på jobbet, kring 06.30. Det kan sitta i honom även idag att han är sen när han kommer vid kontorstid, kring 07.30
- ... Beskriver sitt eget ledarskapssätt som snäll men envis

Vår historia

1934

Bygget av Tranebergsbron påbörjas.
Läs mer på sid 11

1939

Andra världskriget bryter ut. Kriget innebär att det blir paus i bostadsbyggandet och många blir arbetslösa.

1956

Riksbyggens produktions AB byter namn till **Byggnadsproduktions AB, BPA**.

1965-75

Miljonprogrammet antas 1964 efter ett regeringsbeslut. En miljon nya bostäder ska byggas under tio år med start 1965. För BPA innebär det stora uppdrag inom byggsektorn.

1922

Byggnadsfackförbunden bildar **FBA – Föreningen Fackföreningarnas Byggnadsproduktion AB**. Detta blir grunden till det som senare blir Bravida.

1934

Etableringen av den första **Konsumbutiken**.
Läs mer på sid 10

1945

Äntligen fred! Glädjen var stor, inte minst inom byggbranschen som nu går mot historiska guldår när kontor och bostäder ska byggas i rasande fart.

1967

BPA blir en landsomfattande storkoncern i byggbranschen och består nu av 18 företag och tolv lokala byggnadsgillen.

1968

ABC-staden **Skärholmen** i Stockholm byggs.
Läs mer på sid 11

Arkivbildhänvisning: 1922 Karl Josefsson-Björk, Bohusläns museum 1932 Oscar Bladh, Stadsmuséet i Stockholm 1934 John Kjellström, Svenska Dagbladet, Stadsmuséet i Stockholm 1939 Okänd, Aftonbladet, Stadsmuséet i Stockholm 1945 Okänd, Aftonbladet, Stadsmuséet i Stockholm 1956 Okänd, Linköping universitet 1965-75 Jonas Ferenius, Stadsmuséet i Stockholm 1968 Rolf Dahlström, ArkDes

Omslag, byggarbetare: 1928 Karl Josefsson-Björk, Bohusläns museum 1930 Svenska Dagbladet, Stadsmuséet i Stockholm 1945 Arvid Ridner, Västerås Stadsarkiv 1958 Åke Lange, Stadsmuséet i Stockholm 1967 Gösta Nordin, Tekniska museet, Örebrokuriren, Örebro läns museum

1980

Intercity blir ett nytt begrepp när nya tåglinjer startas mellan städer. Med nya X2000-tåget går resan i rekordfart.

1989

Malmöborna får en ny shoppingdestination. Köpcentret **Triangeln**, som blir stadens största, invigs.

1999

BPA-aktien avnoteras från börsen.

2003

Uppköpet av danska Semco A/S öppnar för en etablering i Danmark.

1986

BPA blir publikt bolag då det noteras på Stockholmsbörsen. Samma år påbörjas bygget av Stockholms nya landmärke **Globen** (nu **Avicii Arena**) – det blir också BPA:s största projekt.

1993

BPA blir ett rikstäckande installationsföretag inom el, vvs och ventilation. Den nya tidens byggnader behöver alltmer installationer.

2000

BPA blir Bravida i samband med att bolaget slår ihop sig med norska Telenors installationsverksamhet.

2004

Bravida säljer Telekom, IKT, och Geomatikk för att renodla verksamheten. Fokus ökar på installation av el, vvs och ventilation.

2009

Bravida köper Norska Siemens Installation A/S och stärker sin position på den norska marknaden.

+

Stockholms rustar för framtiden. **Citybanan** är en sex kilometer lång järnvägstunnel med dubbla spår under Stockholms innerstad. Detta blir stadens största infrastrukturprojekt någonsin.

2012

Skandinavien's största multifunktionella arena invigs i Solna, Stockholm. **Friends Arena** blir Sveriges nationalarena för herrlandslaget i fotboll. Bravida stod för totalentreprenaden av el under byggets gång.

+

Två stora sjukhusprojekt startar – nya **Universitetssjukhuset i Århus**, Danmark och **Östfolds nya centralsjukhus** utanför Oslo, Norge.

Läs mer på sid 24

Artid Vågen

2014

Bravida Norge vinner kontrakt när Oslos flygplats **Gardermoen** får en ny pir.

Läs mer på sid 13

+

Sportkedjan Stadium, med 118 butiker runt om i Sverige, väljer Bravida som får helhetsansvar av drift och underhåll av el, vvs och ventilation. Detta hanteras av Bravidas 90 lokalkontor runt om i Sverige.

Kåre Groven

2008

Från jobb till skolbänk. **Bravidaskolan** startas och medarbetarna erbjuds vässa sin kompetens genom vidare- och specialistutbildning.

2011

Facebook bygger Europas första och största **datacenter** i Luleå.

Läs mer på sid 12

2013

Moderniseringen av järnvägsnätets signalsystem börjar i Danmark. Den nya standarden sprider sig sedan till Sverige, Norge, Danmark, Tyskland och hela vägen ner mot Italiens sydligaste spets. Detta räknas som ett av världens hittills största moderniseringsprojekt.

2015

Två företag i Finland köps upp av Bravida. Det blir det första steget in på den finska marknaden.

+

Bravida börsnoteras på **Nasdaq** och **Mattias Johansson** tillträder som vd.

2015

Det snurrar på i Danmark. Vindkraften producerar mängder med el, men elnätet mår inte med. Kraftnätet i Danmark måste utökas och Bravida kliver in för att hjälpa till.

+

En ny stor multisportanläggning Serneke arena, Ånglagård, i Göteborg Invigs. På 45 000 kvadratmeter och under ett och samma tak finns handbollsplaner, längdåkningsspår och mycket mer. Bravida utförde totalentreprenaden på alla installationer.

2019

Framtidens bilar kräver snabb laddning. Vi tar hand om framtidens behov genom att installera ultrasnabba **laddstationer**. Det känns skönt att bidra till klimatomställningen med vår kunskap.

2021

Bygget av nordens högsta skyskrapa, **Karlatornet** i Göteborg, har kommit en bra bit. Läs mer på sid 23

2022

100 år

2016

På Hisingen i Göteborg hittar vi BK Häckens hemmaplan. **Bravida Arena** är en mötesplats för alla fotbollsfantaster. Här möts hela världen för att dela sin kärlek till fotbollen. Arenan tar in en publik på 6 300 personer.

2020

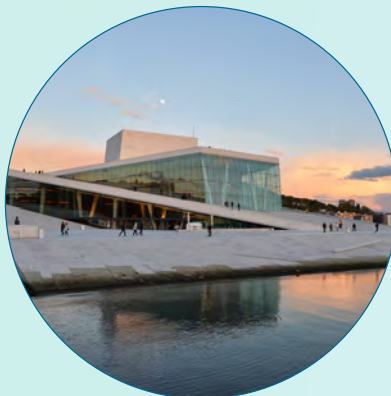
Installeringen av all teknik för **Operahuset** i Oslo blev färdig. Sedan dess har vi alltid sett till att fastigheten fått liv genom våra tekniska lösningar.

Läs mer på sid 22

+

Den gröna modellen **GreenHub** lanseras i Oslo.

Läs mer på sid 26

Mycket har hänt under alla år som Bravida varit verksamt. Men vissa händelser är vi lite extra stolta över, av olika anledningar. Därför vill vi ge dessa händelser lite extra uppmärksamhet i vårt magasin. Häng med på resan!

Det började med en Konsumbutik

När facket drev byggföretaget BPA startade man med "två tomma händer" som det brukar heta. Första byggprojektet var en Konsumbutik i Stockholm – Svedmyra – som stod klar 1934.

Butiken byggdes i trä och BPA hade snickarna som kunde göra hela arbetet. Jämfört med dagens komplexa – och till ytan gigantiska stormarknader – var Svedmyra som en kiosk vars främsta inriktning var mjölkförsäljning över disk. Lite modernare, men ändå i sin funktion, lik gamla tiders lanthandel. Den påminner oss om den enorma fastighetsutveckling som varit under Bravidas 100-åriga historia. Den första Konsumbutiken som Bravida byggde låg på Herrhagsvägen 1 och servade småstugeägare i Svedmyra med framför allt mjölkleveranser. Konsum, som idag döpts om till Coop, har fram till idag varit en av Bravidas trognaste kunder.

John Kjellström, Svenska Dagbladet.
Stadsmuseet i Stockholm

Okänd, KF:s arkiv

Okänd, Coggs bildbyrå
U. Simonsson, Stadsmuséet i Stockholm

Stockholms största förort byggs

När Skärholmens centrum invigdes av prins Bertil 1968 stod Stockholms största förort klar. Ett ABC-område med arbetsplatser, bostäder och centrum.

För dåvarande Bravida (BPA) blev regeringens satsning på miljonprogrammet ett jätteprojekt då flera tusen nya bostäder skulle byggas. Satsningen pågick i flera år och den första inflyttningen i BPA:s nya bostäder skedde den 1 september 1965 på Ekholmsvägen 79-91. Det stora handelscentret som byggdes i anslutning var tänkt att serva de 250 000 invånarna boende söder om Stockholm. Detta var i bilismens tidevarv då koldioxidutsläpp var ett okänt begrepp. Stadsplanerarna räknade med 1,5 bilar per familj. Därför byggdes ett överdimensionerat garage med plats för 4000 bilar. Det blev norra Europas största parkeringshus. Hela Skärholmens projektområde var 189 hektar.

Bravida som brobyggare

Genom åren har Bravida blivit expert på brobyggande. Expert på att förena människor och stadsdelar.

Det började redan 1934 med det prestigefyllda projektet Tranebergsbron i Stockholm. Detta var den första bro som Bravida var med och byggde. På den tiden var Bravida ett byggbolag med namnet BPA och ansvarade för konstruktionsarbeten. Tranebergsbron är 450 meter, 27 meter bred och 32 meter hög. Det var världens längsta betongbyggnad med en brobåge med en spännvidd på 181 meter. Den längsta brobågen som dithills gjutits i betong.

V. Lundgren, Stadsmuséet i Stockholm

Bravida gör Facebooks datacenter vassare

En av världens mest högteknologiska och energieffektiva anläggning ligger i Sverige. Med hundratals miljoner globala användare varje dag måste sociala mediebolaget Facebook hantera och lagra datatrafiken som skapas.

När Facebook letade efter en ny plats att bygga ett nytt hypermodernt datacenter på i Europa, föll valet på Luleå. Det kalla klimatet i norr utnyttjades på ett effektivt och hållbart sätt för att kyla ner anläggningen. Förtroendet för bygget och drift av installationer som el, vvs, ventilation och sprinklersystem, gavs till Bravida, som varit med sedan byggstarten 2011 och därefter fått generaluppdrag.

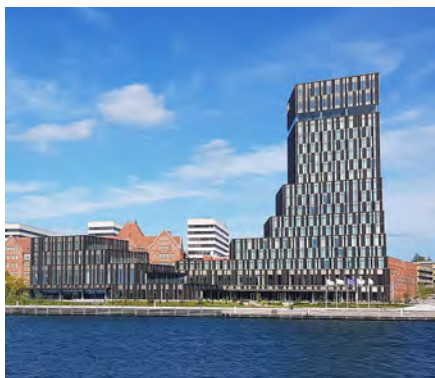
Bravidas arbetslag har sedan start också hunnit bygga om installationerna i anläggningen ett flertal gånger. Datacentret är en stor kund som sysselsätter cirka 50 installatörer och tekniker från Bravida. I helhetsuppdraget ingår även att ta fram konstruktionsritningar och projekteringsplaner.

Hotell med hållbar lyx

19 våningar med hållbar lyx och flärd är det som nu erbjuds i det 4-stjärniga konferenshotellet Alsik i Sønderborg i Danmark.

Bravidas team i Danmark ansvarade för de viktiga installationerna av vvs, sprinkler, kyl- och brandsäkerhetssystemen. Fokus i hela byggprojektet var hållbarhet och energieffektiviseringar. Ett unikt energieffektivt kylsystem installerades därför, Danfoss Turbocor-systemet, det första i sitt slag i Danmark. Hotellet om 25 000 kvadratmeter med en spaavdelning på 4 500 kvadratmeter stod klart 2019 med installationslösningar för en hållbar framtid.

Flygplats och stad i samverkan

En ny stad med arbetsplatser för 25 000 människor var visionen då spaden sattes i marken för Arlandastad i slutet av 1980-talet.

När prins Bertil tog första spadtaget var det för byggnation av shoppinggallerian Eurostop, som invigdes 1992. Senare har utbyggnaden fortsatt i rask takt med nya evenemangs- och mötesplatser i form av hotell och butiker. Eurostop har gått i graven och införlivats i det som numera är Arlandastad.

Bravidas olika team har under byggåren genomfört olika installationsprojekt i takt med att Arlandastad vuxit och blivit en internationell arena där människor kan arbeta fem minuter från incheckningsdisken och inom bekvämt avstånd från Stockholms City. Arlandastad är numera porten till Norden och en utvecklande företagsmiljö.

Anrika Valtakulma får en hållbar ansiktslyftning

Beläget på Helsingfors paradplats mitt i centrum ligger en arkitektoniskt och kulturellt värdefull fastighet.

Byggnaden Valtakulma, som stod färdig 1952, ägs idag av SOK och inrymmer såväl varuhuset Sokos, Hotel Vaakuna och flera restauranger på sina 39 850 generösa kvadratmeter. Nyligen genomfördes en stor renovering av denna anrika byggnad, där bland annat hotellet Vaakuna, byggdes ut till femte våningen med 100 nya hotellrum. Ändringar gjordes även på övriga våningar i fastigheten samt i restaurangen på tionde våningen. Renoveringen genomfördes för att möta dagens behov och krav.

Bravida Finland bytte bland annat ut ventilations-systemet till ett modernt och energieffektivt system – material från det gamla systemet återanvändes också så långt det gick. Med den nya moderna lösningen återvinns värme och luften är nu fräschare. Nya automationsstyrda radiatorventiler som gör uppvärmningen i byggnaden mer energieffektiv är ytterligare en, bland många andra installationer, som kan signeras Bravida Finland.

Köpet av ORAS blev en stor succé

Den 8 maj 2017 köpte Bravida ORAS, ett av Norges största rör- och ventilationsföretag.

Med ORAS 700 anställda och tio avdelningar runtomkring i Norge samt en omsättning på 1,2 miljarder norska kronor, blev Bravida Norge snabbt landets största leverantör av tekniska installationer. Sammanslagningen skapade också möjlighet till stora marknadsmässiga synergieffekter. Innan köpet hade ORAS visat mindre bra resultat, men genom att styra om skeppet på ett annat sätt, kom ORAS efter ett tag upp i samma driftsmarginalnivå som Bravida. Ett otroligt resultat.

Nordic Office of Architecture

Gränsöverskridande mötesplats

Gardermoen flygplats byggs ut för att skapa ett effektivt skandinaviskt nav för resenärer

En ny ankomsthall blev också en hub för möten. Fem norska och svenska avdelningar inom Bravida arbetade tillsammans med att installera all ny el, samt alla data- och telekomnätverk. Arbetet genomfördes när den dagliga flygtrafiken var igång, vilket ställde större krav på säkerhetsarbetet under installationstiden. De 17 nya gaterna i den nya North Pierterminalen, servar 28 000 nya resenärer och blev klara 2016.

Bravida till havs

Peter Hjorth njuter av ett arbetsliv på hög höjd när han servar havsbaserad vindkraft utanför Danmarks kust – ett relativt nytt affärsområde för Bravida.

– Jag älskar att få flyga helikopter ut till vindkraftsstationerna. Detta är ett drömjobb för mig, säger Peter Hjorth, supervisor på Bravida Elnet.

En typisk arbetsdag startar strax innan solen går upp vid halv sju på morgonen och arbetspasset varar i 12 timmar. I det team som jobbar offshore ingår totalt fem personer – tre som jobbar fast och två inhoppare.

– När vi inte är ute i vindkraftparken går tiden åt till att noga planera arbetet som måste utföras. Men jag och mitt arbetslag står också standby om något skulle hända och vi snabbt måste åka ut, säger Peter.

Bravida har sedan 2018 kontrakt på att serva två av Danmarks havsbaserade vindkraftsparker. Här underhåller och servar Peter och hans arbetslag installationer inom el, vvs, sprinklers, ventilation och brandsäkerhet. I uppdraget ingår också att Bravida Elnet ska hjälpa till med att förbinda elen från den havsbaserade vindkraften till det danska elnätet.

Peter Hjorth, som har en bakgrund som telekomtekniker, har jobbat med havsbaserad vindkraft i två år. Han är också den inom Bravida som jobbat längst med detta. Var fjortonde dag åker han och ytterligare två man i arbetslaget ut till havs, antingen med båt eller

helikopter, för att serva de tekniska installationerna på offshorestationerna, där också strömmen från vindkraftverken samlas upp.

– Det har hänt mycket under de här fyra åren. Den tekniska utvecklingen har gått framåt och i dag används flera automatiserade lösningar än när jag började. Men det här jobbet kräver också väldigt många fler certifieringar än andra installationsjobb, fortsätter Peter.

Peter ser en ljus framtid inom affärsområdet, såväl för Bravida som för sig själv.

– Jag kan se mig själv vara kvar i den här positionen även om tio år. Jobbet är både omväxlande och roligt. Inte minst är det oslagbart att få åka ut i soluppgången med helikopter till riggarna – det är få som har förmånen att ha en så vacker resa till jobbet, avslutar Peter.

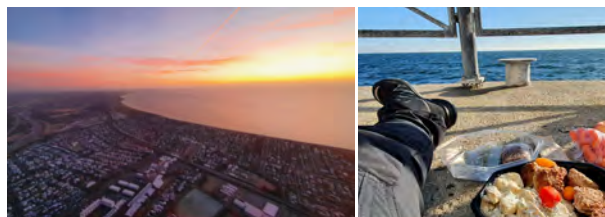

Bravidas affärsområde offshore Kriegers Flak

Antal vindkraftverk: 72
Höjd: Upp till 188 meter
Plats: 34 km utanför Möns kust

Rödsand 1 och 2

Antal vindkraftverk: 162
Höjd: Upp till 110 meter
Plats: 10 kilometer utanför
Lollands sydkust

Framåt i hundra år – filmen om Bravidas historia

Hur får man egentligen ett grepp om hundra år av företagsbygge? Vårt bolag har utvecklats och förändrats konstant under alla årtionden, det har aldrig stått still. Och utvecklingen har gått i takt med ett enormt samhällsbygge.

I filmen *Framåt i hundra år* får vi följa byggnadsarbetaren Martin som skriver ett brev hem till familjen. Allt börjar i Stockholm hösten 1922, precis när lokala gillen, eller byggfackföreningar, gått samman och bildat Fackföreningarnas Byggproduktion. Där börjar en resa med Martin fram till det som idag är Bravida.

– Vi har en ganska komplex historia och det är svårt att beskriva alla turer i en film, säger Liselotte Stray som är kommunikationschef på Bravida. Men i filmen har vi valt medarbetarnas perspektiv. Det är ju de facto så att företaget en gång startade genom att arbetare gick samman och startade verksamhet. Det finns en fin symbolik i det. Det är ju alla våra 12000 medarbetare som fortsätter att göra Bravida till vad det är idag.

En resa genom årtionden

Vi möter filmens arbetare Martin igen på 40-talet när samhällsbygget tog fart på allvar och senare under 60- och 70-talets byggboom när många tusen bostäder behövde byggas i hela Norden, ungefär när den rikstäckande storkoncernen BPA bildades.

Drygt 20 år senare omstrukturerades bolaget till ett rikstäckande installationsföretag och i filmen finns den reklamfilm som sändes i TV när Bravida bildades år 2000, efter att BPA fusionerats med norska Telenors installationsverksamhet.

100 år på två minuter

– Filmen är bara 2 minuter lång och det är mäktigt att se vilken resa det har varit när man sätter samman allt på så kort tid, säger Liselotte Stray. Vi har letat efter klipp i olika arkiv och har pusslat ihop en bild av den resa vi har gjort, från 1922 och framåt. Sedan har vi mixat arkivbilderna med scener som vi har spelat in där skådespelaren Christoffer Willén för historien framåt iförd tidstypiska arbetskläder.

Se filmen på bravida.se/bravida-100

Dick Nilsson – med över 40 år på Bravida

För en kicksökare som **Dick Nilsson** fick jobbet aldrig bli vardag. Han har alltid tyckt om utmaningar och förändringar. Bravida blev därför hans bastion – i över 40 år.

– Jag hade aldrig varit kvar om det inte hade varit ett föränderligt bolag där jag också fått möjligheten att utvecklas, säger Dick Nilsson, som började sitt arbetsliv som flygmekaniker på Bromma flygplats.

Dick var bara 19 år när han blev förflyttad till Kastrup i Köpenhamn. Men pendlingen hem till Stockholm blev för jobbig och längtan efter dåvarande flickvännen för stor.

– Jag sa upp mig. Då, i slutet på 1950-talet var det inte så svårt att skaffa nytt jobb. Efter första besöket på Arbetsförmedlingen fick jag genast jobb som elmontör, berättar Dick Nilsson.

Ganska snart bytte han jobb igen, denna gång till Elektrobyrå där han fick rollen som kalkylator. Här upplevde han också en av sina värsta dagar i sitt arbetsliv. Efter märkliga turer inom bolaget som handlade om pengar och skuldsedlar gick företaget i konkurs.

– Jag hade hämtat ut en sprillans ny röd Ford. Jag minns också att det var snöfall den morgonen när jag parkerade min nya bil utanför jobbet. Efter några timmar kom det in en kille på kontoret och frågade om bilen. Han hade kört in i den. Samtidigt fick vi besked om att bolaget gått i konkurs och alla skulle förlora jobbet, berättar Dick.

Det löste sig ändå ganska snabbt, för Dick fick ett jobb-erbjudande från Siemens som ny installationschef och skrev på ett nytt anställningskontrakt bara dagar efter konkursbeskedet. Men ödet ville annat.

– När jag hade skrivit på avtalet med Siemens så köpte BPA (nuvarande Bravida) inkråmet av Elektro-

unionen Mellansverige som jag tidigare hade arbetat för. BPA ville också ha med sig några nyckelpersoner, där jag var en av dem. Jag bröt avtalet med Siemens och på så vis började min bana in i det som skulle bli Bravida, fortsätter Dick.

Dick Nilsson har sedan fyllt olika roller inom Elektrobyrå och Bravida, både som projektledare och arbetsledare och senare som högre chef. Arbetsuppgifterna har alltid varit varierande och utmanande vilket han alltid uppskattat. Det första stora jobbet han hade hand om på Elektrobyrå var bygget av Kaknästornet. Och han minns med extra entusiasm jobben utomlands.

– För mig personligen var den största förändringen möjligheten att jobba utomlands. Bland annat fick jag åka till Vietnam för att bygga den svenska ambassaden och till Algeriet i Nordafrika för att bygga upp en betongfabrik. Att få komma ut i världen var en av de bästa upplevelserna personligen och i min yrkesbana, säger Dick.

Inledningsvis var Elektrobyrå ett dotterbolag till BPA – det som idag är Bravida. Det var först under de sista fem åren innan Dick Nilsson gick i pension som Elektrobyrå införlivades fullt ut i Bravida. Innan dess levde Elektrobyrå som ett eget litet företag i koncernen.

– Vi var egentligen tre företag inom Elektrounionen på Stockholmsmarknaden som stred och slogs om att ta hem order och entreprenader och Elektrobyrå var ett starkt varumärke och en känd aktör. Men det var ändå fullt logiskt att till slut integreras helt med resten av Bravida för att jobba mer effektivt framåt, avslutar Dick.

Bravida – i skärgårdens tjänst

Bilköer har aldrig varit ett problem när **Lars Jansson** gett sig ut på uppdrag. Däremot tjock is. Att behöva hacka sig fram, eller ta en omväg, har varit ett kärt problem ute i skärgården.

I 58 år har Lars Jansson puttrat fram i båt kring öarna utanför Vaxholm. Under större delen av sitt yrkesverksamma liv har han jobbat med elinstallationer i Vaxholms skärgård.

– Efter att försvaret lade ner 2005 har det mer handlat om elinstallationer i privata fastigheter både åt fastboende och sommargäster. Och nu när fler förmögna köper upp och bygger nytt på öarna så har jobb inte saknats, säger han.

Lars bas är i Vaxholm. Där har han ett litet kontor och ett lager i en av försvarets gamla lokaler. I båthamnen ligger Grisslan – som snabbt och smidigt tar honom till öarna omkring.

– Jag har alltid trivts bra med mitt jobb och ville därför fortsätta efter pensionen. Nu tar jag uppdrag per timme och bestämmer själv hur min arbetsvecka ska se ut. Fredagar är jag dock alltid ledig. Jag är Bravidas ö på ön, avslutar Lars Jansson.

Bent Lislerud – ett arbetsliv under ständig förändring

Efter en 45 år lång karriär, som varit fylld av spännande uppdrag och utmaningar, känner sig **Bent Lislerud** redo att gå i pension. Men jobbet och alla erfarenheter han fått med sig kommer han aldrig att glömma.

– Det har varit en minst sagt minnesvärd resa genom hela arbetslivet och jag har inte bara haft förmånen att få jobba med roliga projekt, utan har framför allt fått chansen att träffa och lära känna otroligt många fina människor, säger Bent.

Bent började sin karriär på Norska Televerket 1978, som sedan bytte namn till Telenor. Den del han arbetade inom togs efter ytterligare ett antal år över av Bravida. Han har under många år haft en arbetsledande ställning och har i dag rollen som avdelningschef för Elektro Service/Projekt och Sikkerhetsavdelningen vid Bravida Fredrikstad.

Med runt 95 anställda inom avdelningen, och en omsättning på 140 miljoner per år, är det ett stort ansvar i en omvärld och ett yrke som ständigt förändras och förnyas.

– Det har hänt otroligt mycket under mina år i branschen, inte minst under tiden som Bravida-anställd. Min avdelning har länge varit den med snabbast tillväxt inom företaget, vilket förstås varit extra roligt, fortsätter Bent.

Det finns gott om historier från Bents yrkesliv, om allt från specialprojekt som sjukhusbyggen och hur det är att arbeta under många olika chefer, för man hinner med ett antal under så många år på ett och samma företag. Men Bent själv vill helst lyfta den goda arbetsmiljö han omgett sig med, och som han också varit en stor del av att skapa. Kanske är det just därför han tar fram det enda tillfälle han minns att han blev arg på arbetsplatsen, när vi frågar om det är någon särskilt händelse han vill berätta om.

– Egentligen finns det nog bara ett tillfälle jag tappade humöret rejält. Normalt var jag alltid först på jobbet, vilket gjorde att jag alltid kunde parkera på samma plats. Men plötsligt en dag hade kollegorna satt upp namn och bilnummer på platserna, och då fanns det ingen plats över till mig. Men situationen löste sig snabbt, och ingen gjorde om misstaget, konstaterar Bent med ett leende.

Kai Levisen och "The Bravida Way"

– Jag har alltid tyckt om att kliva upp på morgonen och gå till jobbet, säger **Kai Levisen**. Han har varit en del av Bravida sedan 2003 och beskriver jobbet och kollegerna som en andra familj.

– Det bästa med mitt jobb är frihet under ansvar. Vi jobbar självständigt och får ta egna beslut. Dessutom har jag många trevliga kolleger som jag umgås med även privat. Om kroppen håller och jag är frisk så vill jag absolut jobba kvar till pension, säger Kai Levisen som i 45 år har jobbat som ventilationsmontör i Danmark.

Förutom att han arbetar som montör runt om i Danmark är han också fackordförande i Ålborg och har plats som personalrepresentant i Bravidas koncernstyrelse för Danmark.

– Att vara fackligt ombud inom Bravida är ganska tacksamt, det är ett bra bolag och vi har en samstämmig bild av hur saker ska skötas och lösas. Vi har ett fint samarbete – det vi kallar "The Bravida Way", säger han.

Kai Levisen har också uppdrag i EWC – European Working Council med möten två gånger om året.

– Där får vi insyn i hur det går i de andra Nordiska länderna. Om det är några stora förändringar får vi ta del av dessa. Frågor som tas upp är ekonomi

och de anställdas synpunkter på nya saker som händer i bolaget och som påverkar länderna, fortsätter Kai Levisen.

Bravidas kontor i Ålborg, som är Kai Levisen fasta punkt, har låg personalomsättning och medarbetarna stannar i genomsnitt tio år eller längre.

– Bravida är ett professionellt företag med nära beslutsordning. Det är lätt att få tag i folk för att få svar på frågor. Genom en bra arbetsmodell och en enkel struktur, som används i alla länder, innebär "The Bravida Way" att det alltid finns tydliga regler och ett arbetssätt som är bra för lönsamheten, säger han.

En av hans mest positiva minnen från arbetslivet är just det år då Bravida klev in som ny ägare till det företag han arbetade på och Kai Levisen därmed fick en ny arbetsgivare.

– Det är ett fint minne för mig, när Bravida tog över 2003. Det blev en mycket bättre arbetssituation och vi blev mer lönsamma med Bravida som ägare, avslutar Kai Levisen.

Med örat mot verksamheten...

Namn Petra Rundblad

Ålder 51 år

Roll på Bravida Servicecenterchef

Ort Värnamo

Hur länge har du jobbat på Bravida? 2,5 år

Beskriv med ett ord vad du tycker Bravida står för Hållbarhet

Hur trivs du på Bravida? Älskar mitt jobb

» Älskar mitt jobb! «

Caroline Uebel driver mot högt uppsatta mål

Projekledaren **Caroline Uebel** är en av flera som rattar ett av de större projekten som just nu pågår i Stockholm – Slussens nya bussterminal. Det är hon som håller i trådarna kring alla VS installationer i projektet.

– Det roligaste med mitt jobb är att det är ombytligt. Det händer saker hela tiden och det passar min personlighet, säger Caroline Uebel.

Caroline började som projektledare inom VS direkt efter sin civilingenjörsutbildning med inriktning på energi-, miljö- och management. Efter några års arbete med sjukhusprojekt började hon i augusti 2021 på Bravida och blev genast indragen i projektet Slussens Bussterminal.

I en tid när hållbarhet är på allas läppar är detta något hon också förhåller sig till i det dagliga arbetet som projektledare.

– Jag tycker att man tänker mer på hållbarhet inom Bravida. Det finns högre ambitioner än vad jag tidigare sett. Vi pratar om det när vi formar projekten, sedan ligger det hos individerna och sist är det prislappen som avgör, säger hon.

Caroline Uebel, som genom sin utbildning har fått expertis inom miljömanagement, har ett pragmatiskt förhållningssätt till frågan om hållbarhet.

– Det tar lång tid att införa förändringar i byggbranschen som är ganska konservativ. Sedan måste det få genomslag i hela organisationen. För att få full effekt krävs det en attitydförändring på flera plan, menar hon.

Att hon jobbar i en mansdominerad värld är inget hon själv reflekterar över mer än att det påtalas – vilket det också oftast görs. Det hon i stället reflekterar över är hennes akademiska bakgrund.

– En vanlig karriärväg i branschen är att man kommer från montörsledet. Ibland måste jag därför bevisa att jag kan tänka ur det praktiska perspektivet, då jag är akademiker i grunden. Men jag upplever att man inom Bravida uppskattar diversitet mer än vad jag upplevt tidigare, avslutar Caroline Uebel.

Namn Peter Y Eriksson

Ålder 36 år

Roll på Bravida Ledande montör

Ort Jönköping

Hur länge har du jobbat på Bravida? 16 år

Hur trivs du på Bravida? Jag trivs kanon, jag gillar både kollegor, arbetsledare och min chef.

Vilket är ditt bästa Bravida-minne? Min brottningsmatch med min lärling på ett bygge. En kul sak på en annars lite långsam dag.

» Jag trivs kanon «

Ikoniska byggnader som tar plats

Operahuset i Oslo

Det påkostade bygget av det nya operahuset i Norge blev ett omtvistat projekt som väckte många känslor hos normännen. 3,9 miljarder norska kronor senare står prestigebygget på plats som ett nytt landmärke i Oslo. Operahuset, klätt invändigt och utvändigt, i finaste italienska marmor, brer ut sig på 38 500 kvadratmeter. Här hänger också nordens största ljuskrona – 8,5 ton tung och sju meter i diameter – lyser denna imponerande installation upp med 8 000 ljusdioder flankerade av 5 800 kristaller. Den magnifika kronan bidrar inte enbart till att lysa upp, utan också till akustiken i salen. Bravidas installationer har borgat för klimatsmart och energi-effektiv långsiktighet i denna pampiga byggnad som nu kan åldras med värdighet.

Välsignade stavkyrkor

Stavkyrkor från medeltiden är ett viktigt kulturarv, idag finns endast ett fåtal kvar och de flesta finns i Norge. Byggkonsten är imponerande och det traditionella hantverket härstammar från vikingatiden. Dessa enorma träkatedraler var i tidernas begynnelse vanliga i hela Norden, men idag finns endast 28 kvar. I bevarandet av denna kulturskatt har Bravida med sin specialisering bidragit till att både brandsäkra och öka säkerheten i och omkring träskatterna.

Ett kulturhus helt i trä

2021 invigdes en unik träbyggnad i Skellefteå. Stadens nya landmärke, som tog tre år att bygga, är ett kulturhus med teater och scener som också inrymmer ett hotell. Byggnaden som är helt i trä planerades bli 18 våningar hög, men blev 20, när det väl stod klart. Tak och övre delen av byggnaden har klätts in med solpaneler då utgångspunkten för projektet var att skapa en klimatsmart fastighet. I skapandet av denna speciella byggnad har Bravida varit en viktig aktör med sin expertis gällande hållbara och energieffektiva installationer. Skellefteå som

ligger i det norrländska skogsbältet har lång tradition och kompetens kring bygge med timmer och trävaror. Utmaningen med den här unika träbyggnaden var att inga installationer fick vara synliga och också att hela husets träkonstruktion är bärande.

– En noggrann plan krävdes för hur installationer skulle dras i den bärande träkonstruktionen. Vi fick tänka till extra kring exempelvis installationer i scenrummen som har höga ljudkrav men också en takhöjd på 20 meter, säger Peter Norrman, Projektchef region Norra Norrland och fortsätter:

– För att förhindra vibrationer mellan scenerna krävdes dubbla träväggar, i dessa skulle installationerna också göras. Med den typen av lösning är det svårt att göra justeringar i efterhand, därför var det viktigt att tänka igenom varje steg i installationen från början.

Nordens högsta byggnad

Arbetet med nordens högsta byggnad, Karlatornet i Göteborg, är i full gång. Byggnaden ska vara klar under 2023. Större delen av den höga byggnaden kommer bestå av bostadsrätter men inhyser också kontor och ett hotell. Bravida levererar gröna lösningar till den del som ska bli bostäder. Här bidrar företaget till framtidens hållbara boende genom bland annat energioptimering. Byggnationen är ett multidisciplinärt projekt för Bravida. Det är en komplex historia för Bravidas installatörer att exempelvis få avloppsrören att fungera med rätt lufttryck på höjden i byggnaden, som när den står klar, blir 245 meter hög med 73 våningar.

– Detta är ett Bravida plusprojekt i sin renaste form där alla installationsdelar ingår, säger Hans Hermansson som sitter i styrgruppen för projektet Karlatornet inom Bravida.

Konsten att skapa toppmoderna sjukhus

Bravida har de senaste åren seglat upp som en stor totalleverantör till flera nya toppmoderna sjukhus runt om i Norden. Detta tack vare duktiga medarbetare som skaffat sig den spetskompetens som behövs för uppdragen.

Sjukhus är komplexa fastigheter där det ställs stora krav på säkerhet och fungerande drift. Tekniken och utrustningen som krävs i lokalerna har inte alltför sällan livsavgörande funktioner och kan, om de installeras fel, också vara livshotande. Leverantören måste ha förståelse och kunskap om hur tekniken och lokalerna ska användas.

Ett av de mest prestigefyllda byggen som Bravida just nu är inblandade i är den hälsovetenskapliga fakulteten i Odense. Här ska det bedrivas forskning och utbildning för läkare. Fakulteten kopplas ihop med Odense Universitetssjukhus, där gången mellan de nya lokalerna mäter 2,1 kilometer.

Det nya forskningscentret ska innehålla rum och behållare för avlidna människor inför

obduktion. Det ska göras installationer för en ny biobank med många mindre frysar där man förvarar DNA-prover.

– Det är väldigt tekniskt speciellt att göra installationer för dessa ändamål. Det ställer höga krav på ventilation och temperaturkontroll, säger Janus Lading projektchef på Bravida.

110 personer från Bravida jobbar i projektet som snart går in i andra halvlek.

– Den tuffaste utmaningen när man tar på sig sådana här projekt är att hitta rätt personer för uppdraget. Det är ett enormt projekt och det är alltid en utmaning att hålla deadline. Hittills har vi lyckats väldigt bra. Jag känner att vi har ögonen på oss, lyckas vi innebär det en stor

Hälsövetenskapliga fakulteten ligger i anknäring till Odense Universitetssjukhus. Janus Lading är Bravidas projektchef som är med och förverkligar ett nytt medicinskt universitet i Odense i Danmark. Här byggs en biobank för DNA-prover och obduktionsrum, faciliteter som ställer stora krav på ventilation och temperaturregleringar.

Karolinska Bravida säkrar upp Karolinskas forskningsanläggning i Solna i Stockholm med leverans av högteknologiska säkerhetslösningar.

Holger Elgaard

Ålborg På universitetssjukhus har Bravida bidragit med toppmodern teknik för digitalisering.

Östfold Bland de stora omskrivna sjukhusprojekten som Bravida varit med och förverkligat, finns bland annat supersjukhuset Östfold sydost om Oslo. Det invigdes i slutet av 2015 och Bravida var totalleverantör av säkerhetsplattformen. Det nya toppmoderna sjukhuset har en yta som motsvarar tolv fotbollsplaner.

Drammen 2022 påbörjas det nya toppmoderna sjukhuset i Drammen i Norge. Byggnaden ska bli nio våningar hög och beskrivs som state-of-the-art med den allra senaste tekniska utrustningen. Ytan är 90 000 kvadratmeter. Hållbarhet är ett fokusområde som ligger i linje med Bravidas strategi. Bravidas bidrag är elinstallationer och säkerhet, det är ett av bolagets största kontrakt inom ett enskilt område.

Tromsø Sjukhuset ligger högst upp i Norge och är därför en viktig knutpunkt för ett stort upptagningsområde. Här fick Bravida ansvar för installationer av el, vvs och ventilation allt under förtecknet hållbart.

succé internt, säger Janus Lading.

Med projekt som detta, och med de många andra sjukhusprojekten runt om i Norden, har Bravidas personal fått den erfarenhet som krävs för uppdragen.

Andra spektakulära sjukhusprojekt är Östfold utanför Oslo som till ytan är det största norska sjukhuset. Här har affärsområdet Fire & Security ansvarat för säkerhetsinstallationer.

Ett av de senaste jobben är Drammens sjukhus i Norge, ett projekt med ett starkt fokus på hållbarhet i flera dimensioner, vilket stämmer väl överens med Bravidas hållbarhetsstrategi. Drammens sjukhus ska vara klart 2025. Parallellt med nybyggnationer av sjukhus är Bravida också ledande inom teknisk fastighetsdrift och sköter därför driften av flera regionsjukhus från norr till söder i Sverige.

Århus universitetssjukhus är det största sjukhusprojektet hittills i Danmarks historia. Tekniken i ett stort sjukhus kräver stora utrymmen. På sjukhuset i Århus har man avsatt hela två våningar för teknik och logistik.

C.F. Møller Architects / Julian Weyer

Bravidas klimatneutrala leveranser ger bättre citymiljö

Med laddade batterier och muskelkraft gör Bravida skillnad i Stockholm. Resultatet blir mindre trängsel och buller. Det gröna alternativet GreenHub, med fossilfria leveranser, skapar lönsamhet både för Bravida och kunderna.

– Den största vinsten med GreenHub är en bättre miljö, säger **Carl Graf** affärsområdesansvarig för GreenHub på Norrmalm i Stockholm city och fortsätter:

– Förutom att koldioxidutsläppen minskar så får våra tekniker både vardagsmotion och smidigare arbete. Bland annat slipper vi bilköer och att leta parkeringsplatser. Dessutom är vi betydligt snabbare på plats hos kund.

Norrmalm är det senaste tillskottet i Bravidas GreenHub-familj. Verksamheten startade när Carl Graf började som affärsområdesansvarig i december 2021. Med el-cykel, el-moped eller till fots är GreenHubs anställda på plats hos kund inom 15 minuter. Men det nya sättet att ta sig fram ställer också andra krav.

– Mitt jobb blir extra spännande eftersom man plötsligt måste fundera bredare om allt runtomkring. GreenHub ger nya utmaningar och möjligheter när det gäller exempelvis arbetsmiljö. Vi har starkt fokus på att man ska ha rätt skyddsutrustning, kläder och säkerhet för att alla ska kunna ta sig fram på ett säkert sätt i stadstrafiken, säger Carl Graf, som ser fram emot att få verksamheten att växa på Norrmalm.

Genom att förändra det traditionella leveranssättet av service med klimatneutrala transporter bidrar Bravida också med besparingar till kunderna.

– Det blir som ringar på vattnet för våra kunder som kan räkna in våra fossilfria transporter i sina hållbarhetsredovisningar. På en fastighet sparar servicekunden minst ett halvt ton koldioxidutsläpp per år med vårt gröna alternativ. För den som äger många fastigheter blir det en anseelig summa, säger **Marie Agélii**, marknadschef inom Bravida Sverige, som var med vid uppstarten av GreenHub.

Hela grundidén med GreenHub är att arbeta tillsammans med våra servicekunder för att göra så lågt klimatavtryck som möjligt. Resurser som frigörs genom den gröna modellen GreenHub är framför allt tid. Tid som används för att ge ytterligare mervärde till kunderna.

– Med frigjord tid kan vi utveckla och optimera fastigheter ännu mer, med automatisering och digitalisering. Bara att vi har startat upp det här arbetet har skapat flera nya affärsmöjligheter och superspännande kunddialoger, säger Marie Agélii.

Förutom etableringen i Stockholm finns GreenHub även i de större nordiska städerna Göteborg, Köpenhamn, Århus, Helsingfors, Oslo Lysaker, Oslo City, Bergen, Trondheim och Kristiansand.

GreenHub – från idé till succé

Från idé till etablering tog det tre månader. Genom den nya satsningen GreenHub levererar Bravida tekniska tjänster på ett miljövänligt och fossilfritt sätt. Bakom den gröna modellen står **Dag Vidar Kvernbråten**, regionchef i Oslo.

– Första gången jag lanserade idén med GreenHub internt fick jag genast med mig alla. Även ledningen. Det var en fantastisk uppslutning. Arbetet med att förverkliga GreenHub gick sedan fort – det var "superkul", säger Dag Vidar Kvernbråten.

Inspirationen till GreenHub hämtade han från flera håll – både från kunder och inifrån Bravidas organisation. Önskemålen var en mer kostnadseffektiv service, närhet till kund samt miljövänliga och hållbara leveranser av tjänster.

Under våren 2020 invigdes Bravidas första GreenHub i hjärtat av Oslo. Att ta bilen i jobbet är inte tillåtet, utan teknikerna och servicepersonal åker el-sparkcyklar eller el-lastcyklar till kunderna. Och kunderna är

aldrig längre bort än av en radie på 15 minuter från hubben.

– Vi har lyckats med att minska både uppdragstiden och vårt fossila utsläpp. Leveranserna sker nu på ett hållbart och kostnadseffektivt sätt med närhet till kunden, säger Dag Vidar Kvernbråten.

GreenHub blev en succé från start. Utvärderingen av den första etableringen visade en markant tillväxt bara sex månader efter

lanseringen. Flera nya kunder och servicekontrakt hade tillkommit.

– Tillväxten var större än vad vi hade räknat med. Och under den här tiden ökade också kundbesöken med 20 procent. Flera av våra kunder har dessutom uttryckt att de vill att vi ska etablera GreenHub även på andra orter i Norge, säger Dag Vidar.

Bravidas gröna modell har väckt uppmärksamhet i media såväl som intresse hos politiker och näringsliv. GreenHub har blivit en riktig förebild för hållbar verksamhet.

– Vi har verkligen vunnit många vinster genom etableringen av GreenHub. Nästa mål är att under 2022 etablera ytterligare en GreenHub i Oslo-området, avslutar Dag Vidar Kvernbråten.

Bravidaskolan – från bra till bättre

För Bravida är medarbetarna A och O. Genom Bravidaskolan satsas det därför stort på kompetensutveckling via utvalda kurser för att alla ska få en chans att växa i sina roller och kunna göra en karriär inom företaget.

– Utmaningen för Bravida ligger i den snabba utvecklingen. Bravidaskolan är därför en viktig grundpelare för att kunna hänga med i förändringarna. Våra medarbetare ska få all kunskap de behöver för att kunna utföra sina uppgifter på bästa sätt, säger **Christine Nilsson**, utbildnings- och HR-chef på Bravida.

När Bravidaskolan lanserades 2008, erbjöds fyra utbildningar. Nu finns det mellan 80 och 100 utbildningstillfällen per år. Kurserna hålls ofta av våra anställda som är experter inom sina respektive områden.

– Bravidaskolan har genom åren formats till att bli en stolthet både för våra anställda och när vi rekryterar nya medarbetare till oss. Kunskapsutbudet utökas ständigt och skolan växer sig större. Suget efter kompetensutveckling bland våra medarbetare är stort och vi har därför tagit till oss ett modernare sätt att förmedla kunskap på, bland annat via e-learning och webinarer. Ett bra exempel på e-learning är den digitala introduktionsutbildning vi tog fram för några år sedan, som skickas till våra nyanställda i hela Norden där vår VD Mattias Johansson hälsar dem välkomna, säger Christine Nilsson.

En framgångssaga utan slut

Det har gått fantastiskt bra för Bravida i alla länder. Genom att omorganisera sig mer funktionellt, skapa nya arbetssätt och verktyg samt lägga ett större fokus på kompetens – har verksamheterna hamnat i framkant med kvalificerade digitaliserings- och automations-tjänster.

Vi ringde våra vd:ar runt om i Norden, **Tore Bakke**, **Johnny Hey** och **Marko Holopainen** för att höra lite om framtiden.

Hallå Tore Bakke, vd, Bravida Norge – hur ser framtiden ut för Bravida?

– Den ser mycket bra ut eftersom vi har byggt upp kompetens och kapacitet för att möta framtidens utmaningar inom både installation och service. Vi har blivit "specialister" på sjukhusprojekt och när vården ska fortsätta byggas ut i Norge kan vi räkna med fler sjukhusbyggen i framtiden, det är jag säker på.

Finns det något annat du kan peka på?

– Ja, digitalisering och hållbarhet är två starka framtidsriktningar. Vi på Bravida har både tekniken och kunskapen att hjälpa våra kunder att minska sina koldioxid-utsläpp, vilket känns fantastiskt. Men för framtiden kommer vi också att behöva fler medarbetare, med ny kompetens, samt utveckla den kompetens vi redan har.

Vad är en av de största utmaningarna för framtiden?

– Att attrahera och behålla medarbetare är en utmaning. Vi behöver bli ännu bättre på Employer Branding, skapa fler trainee- och lärlingsplatser och satsa mer på kompetens- och ledarskapsutveckling. Som arbetsgivare behöver vi också ställa större krav på förändringsviljan hos våra anställda. Utvecklingen i framtiden kommer att gå mycket fortare och då måste företaget vara snabbfotat.

Med siktet mot framtiden...

Namn Rose-Marie Åhlund

Ålder 60+

Roll på Bravida Administratör

Ort Örebro

Hur länge har du jobbat på Bravida? 9 år

Hur tror du att ditt arbete kommer ha förändrats om 50 år Mycket av det jag gör som administratör kan i framtiden automatiseras, men inte allt.

» När jag tänker på Bravida tänker jag på miljöansvar «

Hallå Johnny Hey, vd Bravida Danmark – hur ser framtiden ut för Bravida?

– Vi har kommit en bra bit inom digitalisering och automatisering. Med en mer tydliggjord service och en stor kompetensbank på området har vi kunnat lägga ett större fokus på att ytterligare utveckla våra discipliner och öka affären. Så framtiden ser ljus ut.

Nämn en utmaning du redan nu kan se?

– Utmaningen framöver ligger i att locka nya medarbetare med relevant kompetens och få dem att trivas och stanna kvar. Framtidens medarbetare är mer digitalt orienterade, mer öppna för teknologi och har en högre produktivitet.

Men det innebär också att de är mer förändringsbenägna och för att behålla dem krävs att vi tydligt positionerar oss som en arbetsgivare med attraktiva karriärmöjligheter och aktiviteter samt genuint satsar på hållbarhetsfrågor. Det är framtiden. Allt vi säger och gör måste reflektera företagets värderingar. Ett annat sätt att säkra upp kompetensen är att plocka in trainees och lärlingar från andra verksamheter och jobbfunktioner.

Hallå Marko Holopainen, vd Bravida Finland – hur ser framtiden för Bravida ut?

– Framtiden är hållbar. Vi ska bli nummer ett på hållbarhet! Geografiskt ligger Finland i den delen av Norden som är kallast och fastigheterna dras med hög energiförbrukning – så här kan vi göra stor skillnad. Med hjälp av teknik och kompetens kan vi hjälpa till att energioptimera våra kunders byggnader och efterfrågan kommer att växa. När någon frågar vilket företag som är bäst på hållbarhet så ska man tänka på Bravida. Vi ska bli nummer ett på hållbarhet!

Kan du säga något annat om framtiden?

– Den unga generationens medarbetare är framtiden. För oss är generationen som fått digitaliseringen med modersmjölken en attraktiv grupp. De tar till sig och använder tekniken och processer på ett snabbt sätt och kan komma med bra idéer. Samma unga grupp är också värderingsdriven. Och för att vi ska bli det självklara valet som arbetsgivare för denna grupp, måste vi också erbjuda en stark och uppriktig vilja att driva hållbarhetsfrågor som en del av vår affär.

Hur löser du det?

– Det kommer att krävas en del nytänkande från vår sida, där vi måste erbjuda jobbrotation, kompetensutveckling och karriärmöjligheter uppåt i organisationen men också i form av specialisering.

Namn Jonathan Albertsson

Ålder 26 år

Roll på Bravida Elektriker/säkerhetstekniker

Ort Oskarshamn

Hur länge har du jobbat på Bravida? 4 år

När känner du dig extra stolt över att jobba på Bravida? När man ser hur

olika avdelningar/teknikområden löser problem tillsammans, det är styrkan i en stor koncern.

Inom vilket område tror du att Bravida kommer att ha utvecklats mest inom de kommande

20 åren och varför? Inom smart teknik och helhetslösningar t ex med Bravida Charge och Integra som plattform, kommer vi ligga i framkant i utvecklingen.

Noterat från dåtiden:

Solvärmen som floppade

Att vara först med ny teknik leder inte automatiskt till en succé. På 1980-talet konstruerade en projektgrupp inom bolaget ett innovativt solvärmeverk där ett 50-tal villor skulle försörjas med all el från ett enda solvärmeverk.

Projektledningen hade stora visioner för den nya tekniken, men installationerna blev för komplexa. Så fort solen gick i moln tog elen slut – och Sverige är knappast känt för sina soltimmar, så någon hit blev det inte. Även dåvarande kommunalrådet i Växjö var engagerad i den storslagna idén. Efter floppen gick han under namnet "Sune Sol".

Körkort för dator

Nu kan vi knappt tänka oss någon som under 80 år inte vet hur en dator funkar. Men i slutet på 90-talet var det inte lika självklart. För att höja folkets digitaliseringsgrad infördes därför datakörkort som sammanföll med hem-PC reformen 1997. Och på Bravida, liksom på många andra företag, fick medarbetarna ta datakörkort.

Skepp ohoj för Tunakryssaren

En kort period under 1960- och 1970-talen gav sig företaget in i båtbranschen. Den egendesignade båtmodellen Tunakryssaren byggdes i stål men med träbåsteknik och fick därmed samma harmoniska linjer som en träbåt. Än idag seglar de unika Tunakryssarna som tillverkades med en eller två master. 1979 upphörde tillverkningen och då hade 74 båtar byggts.

Vd-knepet

När Mattias Johansson tillträdde som ny koncernchef i Bravida 2015 tog han till en konventionell men ändå inkonventionell metod för att nå ut till alla anställda. Istället för ett vanligt mejl valde han att skriva ett traditionellt brev på papper som lades i kuvert och skickades till alla anställda. Traditionella brev får man numera bara om det är väldigt viktigt eller en inbjudan till något festligt. Gissa om vd-knepet gick hem och brevet blev läst...

90-talet

1998 skulle några av företagets lokalkontor stängas ned. Meddelandet om nedläggning skulle ske personligt varför olika ledningsrepresentanter skickades till de berörda kontoren. En av dessa representanter klev in på ett kontor i södra Sverige, sa upp personalen och stängde kontoret. När allt var klart upptäcktes det dråpliga misstaget. Representanten hade åkt till fel stad och lagt ner fel kontor.

Nu springer vi mot framtiden!

Hundra år. HUNDRA ÅR!

Ta ett djupt andetag och säg orden högt för dig själv, för på den här långa resan har vi nämligen övervunnit många hinder tillsammans. Det är stort. Vi har marscherat i takt med samhället. Och vi har sprungit före vår tid med framåtlutade idéer – som idén om att genomföra femdagars arbetsvecka långt innan det blev en självklarhet för alla – något som blev startskottet för den personalvård och kultur som nu genomsyrar hela vår verksamhet.

Teknik kommer alltid att förenkla och förbättra, men vårt hantverk i alla våra discipliner tror jag kommer vara efterfrågat under lång tid framöver. Med hundra år på nacken är vi redo att möta även framtidens behov med digitalisering, automatisering och ny kompetens.

Det är du som arbetar i någon av våra avdelningar, med just din yrkesexpertis, som är vår viktigaste tillgång. Skickliga hantverkare kommer alltid behövas. Samtidigt är det viktigt att dessa stöds av projektledare och ledare – detta gör oss till det bästa laget. På vägen måste vi följa samhällets utveckling för att vara attraktiva för både våra kunder och nya medarbetare. Men också för att du som är i bolaget ska tycka att det är roligt att gå till jobbet. För att lyckas med detta måste vi alltid fortsätta att tänka i nya banor.

Trots digitalisering och framtidens vindar som nu blåser genom hela vår verksamhet kommer mötet mellan människor fortfarande vara kärnan i allt vi gör. Relationer och personer skapar värden, och värden utgör vår affär. Tillsammans med våra kunder och medarbetare fortsätter vi därför tråget och fantasifullt att fylla fastigheter med liv.

För om hundra år ska vi alla kunna säga; vi gjorde det! Och vi gjorde det tillsammans. Som vi alltid gör.

